



**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 1/8

FACULTATEA DE FARMACIE

PROGRAMUL DE STUDII FARMACIE

CATEDRA DE FARMACOGNOZIE ȘI BOTANICĂ FARMACEUTICĂ

APROBATĂ

la ședința Comisiei de Asigurare a Calității și
Evaluării Curriculare în Farmacie
Proces verbal nr. 2 din 09.11.2021
Președinte, dr. șt. farm., conf. univ.

Uncu Livia



APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Farmacie
Proces verbal nr. 3 din 16.12.2021
Decanul Facultății, dr. șt. farm., conf. univ.

Ciobanu Nicolae



APROBATĂ

la ședința Catedrei de farmacognozie și botanică
farmaceutică

Proces verbal nr. 27 din 30.06.2021
Șef catedră, dr. hab. șt. biol., prof. univ.

Calalb Tatiana

CURRICULUM

DISCIPLINA FITOTERAPIE ALTERNATIVĂ ȘI COMPLEMENTARĂ

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină la libera alegere**

Curriculum elaborat de autorul:

Cojocaru-Toma Maria, dr. șt. farm., conf. univ.

Chişinău, 2021



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/8

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Fitoterapia alternativă și complementară este o ramură a medicinei integrative prin utilizarea plantelor medicinale în scopul modificării stării de spirit, funcției cognitive sau a sănătății populației.

Fitoterapia alternativă și complementară se utilizează alături de tehnicile alopate, promovează cunoașterea și utilizarea plantelor medicinale, produselor vegetale și fitoterapeutice moderne, prezintă noi tendințe internaționale legate de strategia fitoterapeutică a afecțiunilor ce pot beneficia de tratament preventiv sau curativ.

Studierea cursului de Fitoterapie alternativă și complementară va permite viitorilor farmaciști și medici să cunoască și alte metode de profilaxie și tratament aplicate în practica fitoterapeutică. Abilitățile și cunoștințele acumulate vor suplini cunoștințele studenților și vor permite formarea specialiștilor, care vor aplica terapii complexe, inclusiv complementare și de alternativă pentru prevenirea bolilor și o reușită mai bună a tratamentului.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

Consilierea fitoterapeutică privind utilizarea terapiilor alternative și complementare: fitoterapia, homeoterapia, aromoterapia, apiterapia, gemmaeterapi, acupunctura, kinetoterapia, dietoterapia, fitobalneoterapia etc.

Disciplina Fitoterapie alternativă și complementară oferă posibilitatea de a cunoaște tendințele fitoterapiei moderne, interacțiunii medicament de origine vegetală-supliment-aliment, precum și familiarizarea cu experiența și tradițiile diferitor popoare.

- **Limba/limbile de predare a disciplinei:** română, engleză
- **Beneficiari:** studenții anului III, Facultățile de Farmacie, Medicină, Sănătate publică

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei			
Denumirea disciplinei		Fitoterapie alternativă și complementară	
Responsabil (i) de disciplină		Cojocaru-Toma Maria, dr. șt. farm., conf. univ.	
Anul	III	Semestrul/Semestrele	VI
Numărul de ore total, inclusiv: 60			
Curs	15	Lucrări practice	
Seminare	30	Lucrul individual	15
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	2



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 3/8

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**

- noțiuni de fitoterapie, homeoterapie, aromoterapie, apiterapie, acupunctură, kinetoterapie, dietoterapie, fitobalneoterapie;
- aplicațiile fitoterapiei alternative și coplementare;
- interacțiuni produs vegetal –supliment -aliment.

- **la nivel de aplicare:**

- utilizarea rațională a produselor vegetale și fitoterapeutice;
- argumentarea rolului alimentației echilibrată în menținerea sănătății;
- consiliere fitoterapeutică a pacienților în utilizarea terapiilor alternative și complementare.

- **la nivel de integrare:**

- să aprecieze rolul fitoterapiei alternative și complementare în contextul farmaciei contemporane;
- să promoveze abilități și cunoștințe fitoterapeutice;
- să fie apt de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu;
- să fie apt de a asimila noile realizări în domeniul fitoterapiei alternative și complementare.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Fitoterapia alternativă și complementară este o disciplină facultativă, studierea căreia la etapa universitară va permite viitorilor farmaciști și medici să cunoască metode alternative și complementare aplicate în practica fitoterapeutică. Pentru însușirea bună a disciplinei sunt necesare cunoștințe în domeniul anatomiei, botanicii farmaceutice, fiziologiei, biochimiei, farmacologie, cât și abilități de comunicare și lucru în echipă, etc.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Seminare	Lucrul individual
1.	Fitoterapia modernă. Filosofia medicinei naturiste și aplicații în practica farmaceutică. Tendințele fitoterapiei moderne.	2	2	1
2.	Principiile generale ale fitoterapiei. Produse vegetale, principii active, specii medicinale, produse fitoterapeutice. Interacțiuni ale principiilor active: sinergism, antagonism, riscuri și avantaje.	1	2	1
3.	Avantaje și riscuri în tratamentul cu produse fitoterapeutice. Interacțiuni medicament de origine vegetală- supliment- aliment.	2	4	2
4.	Terapii complementare și alternative: homeoterapia, fitoterapia, aromoterapia.	1	2	1
5.	Terapii complementare și alternative: acupunctura, kinetoterapia, dietoterapia, apiterapia, fitobalneologie, heleoterapia.	1	2	1
6.	Fitoterapia alternativă și complementară în afecțiuni ale sistemului cardiovascular și respirator.	2	4	2



**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE**

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 4/8

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Seminare	Lucrul individual
7.	Fitoterapia alternativă și complementară în afecțiuni ale sistemului nervos, digestiv, imunitar, etc.	2	4	2
8.	Gemmaeterapie – parte componentă a fitoterapiei contemporane. Tehnologii de producere pe bază de meristeme.	1	2	1
9.	Dietoterapia naturală. Alimentația inteligentă. Rolul produselor alimentare naturale în menținerea sănătății.	1	2	1
10.	Medicina tradițională chineză. Istoric, prezent. Medicina tradițională chineză bazată pe plante medicinale.	1	2	1
11.	Consilierea pacienților privind utilizarea rațională a produselor vegetale și fitoterapeutice.	1	4	2
Total - 60 ore		15	30	15

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

- să dezvolte abilități de consiliere fitoterapeutică a pacienților;
- să aplice fitoterapia ca ramură a terapiei alternative și complementare, cât și alte metode de profilaxie și tratament aplicate în practica fitoterapeutică;
- să aplice corect normele de colectare, uscare și prelucrare primară a produselor vegetale după natura produselor vegetale și grupul de compuși chimici în scopul utilizării lor în fitoterapie;
- să contribuie la utilizarea rațională a produselor fitoterapeutice în contextul fitoterapiei alternative și complementare pentru prevenirea bolilor și o reușită mai bună a tratamentului;
- să aplice noi tendințe legate de strategia fitoterapeutică a afecțiunilor ce pot beneficia de tratament preventiv sau curativ.

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Capitolul 1. Aplicațiile fitoterapiei în practica farmaceutică.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească contextul fitoterapiei alternative și complementare;• să cunoască avantajele și dezavantajele tratamentului fitoterapeutic;• să cunoască noțiuni de produs vegetal și principii active;• să cunoască interacțiunile ale medicamentelor de origine vegetală cu suplimente și alimente;• să definească principiile consilierii fitoterapeutice	Filosofia medicinei naturiste. Fitoterapia modernă. Aplicațiile ei în practica farmaceutică. Avantaje și riscuri a tratamentului cu produse fitoterapeutice. Condiționarea și standardizarea produselor vegetale. Interacțiuni ale medicamentelor de origine vegetală, suplimente și alimente. Tendințele fitoterapiei moderne și principiile consilierii fitoterapeutice.



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 5/8

Obiective

Unități de conținut

Capitolul 2. Terapii complementare și alternative.

- | | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none">• să cunoască avantajele terapiei alternative și complementare;• să definească ramurile terapiei alternative și complementare;• să cunoască aplicațiile terapiei alternative și complementare. | Noțiuni ale terapiei alternative și complementare, aplicațiile ei în practică: homeoterapia, fitoterapia, aromoterapia, acupunctura, apiterapia, fitobalneologia, kinetoterapia, dietoterapia, heleoterapia, etc. Avantaje și riscuri. Consiliere fitoterapeutică în aplicarea terapiilor alternative și complementare. |
| <ul style="list-style-type: none">• să cunoască particularitățile consilierii fitoterapeutice în aplicarea terapiilor alternative și complementare. | |

Capitolul 3. Fitoterapia alternativă și complementară în afecțiuni sistemice.

- | | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none">• să cunoască aplicarea fitoterapiei alternative și complementare în afecțiuni ale sistemului: respirator, cardiovascular, nervos, digestiv, imunitar, osos, etc.• să se familiarizeze cu produsele vegetale și fitoterapeutice utilizate în afecțiuni sistemice. | Fitoterapia alternativă și complementară în afecțiuni sistemice. Aplicațiile fitoterapiei în practica medicală. Statisticile mondiale și naționale cu privire la patologiile sistemului cardiovascular, respirator, nervos, digestiv, imunitar, osos, etc. Plante medicinale, produse vegetale și fitoterapeutice utilizate în afecțiuni sistemice. Mecanisme de acțiune, particularități în administrare, consilieria fitoterapeutică. |
|--|---|

Capitolul 4. Gemmaeterapia. Dietoterapia.

- | | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none">• să înțeleagă ce reprezintă produsele vegetale, bazate pe meristeme;• familiarizarea cu plantele producătoare și tipurile de produse – gemmaederivate;• să înțeleagă principiile și necesitatea alimentației echilibrate;• rolul alimentului vegetal în dietoterapie. | Gemmaeterapia/meristemoterapia. Plante producătoare și principii active în gemmaederivate. Avantaje și potențialii factori de risc a produselor vegetale bazate pe meristeme. Tehnici de recoltare, prelucrare și consum a produselor terapeutice și alimentelor, bazate pe meristeme. Noțiuni de dietoterapie și alimentație fiziologică/echilibrată. Compușii naturali din alimentul vegetal și menirea lor în organismul uman. |
|---|---|

Capitolul 5. Medicina tradițională chineză (MTC).

- | | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none">• să definească modele teoretice de bază a MTC;• să coreleze MTC cu medicina modernă;• să cunoască principiile MTC bazate pe plante medicinale;• să cunoască interacțiunile MTC, medicament, aliment. | Medicina tradițională chineză (MTC). Modele teoretice de bază ale MTC. Corelarea MTC cu medicina modernă. MTC bazată pe plante medicinale. Clasificarea chimică și farmacologică a principiilor active utilizate în MTC. Interacțiuni. Sinergism și antagonism. |
|--|---|

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale (specifice) (CS)

CP1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea termenilor specifici fitoterapiei alternative și complementare.



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 6/8

CP2. Aplicarea tehnicilor de consiliere fitoterapeutică a pacienților privind utilizarea terapiilor alternative și complementare.

CP3. Utilizarea și adaptarea cunoștințelor teoretice din domeniul fitoterapiei alternative și complementare la situațiile activității practice.

CP4. Cunoașterea terapiilor alternative și complementare: fitoterapia, homeoterapia, aromoterapia, apiterapie, gemmaeterapie, fitobalneologie, acupunctura, kinetoterapia, dietoterapia, balneoterapia, heleoterapia etc.

✓ **Competențe transversale (CT)**

CT1. Executarea responsabilă a sarcinilor cu aplicarea valorilor profesionale, tendința de perfecționare a cunoștințelor și aptitudinilor practice, selectarea analizei critice și formularea concluziilor, cu respectarea regulilor etice și deontologice.

CT2. Abilitatea de interacțiune socială și activitatea în grup, determinarea priorităților în formarea profesională.

CT3. Încadrarea în proiecte interdisciplinare, activități extracurriculare, realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice activităților în echipă. Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de colegi.

✓ **Finalități de studiu**

- să definească avantajele fitoterapiei alternative și complementare: medicinei tradiționale chineze, gemmaeterapiei, dietoterapiei, aromaterapiei etc;
- să fie competent în utilizarea rațională a fitopreparatelor prin cunoașterea principiilor active și acțiunilor lor;
- să cunoască principiile alimentației echilibrate;
- să cunoască particularitățile consilierii fitoterapeutice în aplicarea terapiilor alternative și complementare;
- să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător.

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu surse bibliografice	Citirea, înțelegerea și conspectarea informației la tema respectivă	Capacitatea critică de evaluare a informației acumulate	Pe parcursul semestrului
2.	Pregătirea și susținerea prezentărilor	Selectarea temei și stabilirea componentelor cercetării ce se reflectă în plan; Stabilirea termenilor realizării și cerințelor lucrării; Menționarea aplicațiilor practice, elementelor de creativitate, concluziilor și surselor bibliografice; Includerea recenziilor din partea profesorilor și colegilor.	Gradul de pătrundere în esența temei; Nivelul de argumentare științifică; Formarea atitudinii personale, coerența expunerii și corectitudinea științifică; Modalitatea de prezentare	Pe parcursul semestrului



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 7/8

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• *Metode de predare și învățare utilizate*

Disciplina Fitoterapia alternativă și complementară este predată în manieră clasică: cu prelegeri, lucrări practice și lucrul individual. Sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic. În cadrul lecțiilor teoretice, de rând cu metodele tradiționale (lecție-expunere) se folosesc și cele moderne (lecție-dezbatere). În cadrul lucrărilor de laborator sunt utilizate forme de activitate individuală, frontală, în grup. Pentru însușirea materialului, se folosesc diferite sisteme (limbaj științific, limbaj grafic și computerizat) și materiale didactice (tabele, scheme, herbare, produse vegetale, fitopreparate etc.).

• *Strategii/tehnologii didactice aplicate*

În procesul de studiu la disciplina Fitoterapia alternativă și complementară studenții însușesc operațiuni noi și deprinderi practice: învață sistematic să lucreze, să gândească științific, să analizeze, să recapituleze, să găsească legătura dintre teorie și practică. Într-o măsură considerabilă aceasta are loc în procesul de sine stătător. O deosebită atenție se acordă lucrului individual al studentului, conținutului și organizării lui.

• *Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)*

Curentă:

Modalitatea și volumul materialului pentru evaluarea cunoștințelor se determină la ședința catedrei la începutul anului universitar în așa mod ca să fie îmbinate diferite procedee și metode de evaluare. Nota anuală fiind constituită din o totalizare și lucrul individual.

Finală:

Examenul la disciplina Fitoterapia alternativă și complementară (evaluarea sumativă) este unul combinat, alcătuit din nota anuală și examen (0,5/0,5).

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare(media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 8/8

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Gîrd C. Curs de Farmacognozie-Fitochimie-Fitoterapie, vol.I, II, ediția a II-a, Ed. Printech, București, 2013.
2. Grigorescu E., Lazăr M., Stănescu U., Ciulei I. Index fitoterapeutic. Iași. Ed. Cantes, 2001.
3. Bojor O., Popescu O. Fitoterapie tradițională și modernă. București, Fiat Lux, 2001.
4. Medicinal plants in China. WHO Regional publications Western Pacific Series No 2. Manila, 1997.
5. Cojocar-Toma M. Produse vegetale și fitopreparate din Republica Moldova. Compendiu pentru lucrări de laborator la farmacognozie. Chișinău, 2017.
6. Pitera F., Surcel D., Soescu S. et al. Gemoterapia în România. Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca, 2016.
7. Radulescu E. Alimentație inteligentă, Ed. "Viață și sănătate", București, 2003.

B. Suplimentară:

1. WHO Monographs on medicinal plants commonly used in the Newly Independent States (NIS), World Health Organization, Geneva, 2010.
2. Burnes J., Anderson L., Philipson J. Herbal medicines. Third edition, Pharmaceutical press, London, 2007.
3. Matcovschi C., Safta V. Ghid farmacoterapeutic. Editura „Vector”. Chișinău, 2010.
4. Ghid Terapeutic - Lista afecțiuni, boli și produse naturale de prevenire, vindecare, ameliorare recomandate de Hofigal. Homeopatie, Fitoterapie, Galenice, 2015.
5. Stănescu U., Miron A., Hancianu M., Aprotosoiaie C. Plante medicinale de la A la Z; monografiile ale produselor de interes terapeutic. Vol.I, Iași: Ed. "Gr.T.Popa", 2004.
6. Morel J. M. Le guide de la gemmothérapie: se soigner par les bourgeons, Éditions First-Gründ, 2012.
7. Шнорренбергер К. Учебник Китайской народной медицины для западных врачей. Москва, 2007.
8. Istudor V. Farmacognozie. Fitochimie. Fitoterapie, vol. III, Ed. Medicală, București, 2005
9. Nisteanu A. Farmacognozie. Chișinău, 2000.
10. Soescu S., Nițu S., Ponoran C., Olah N. Gemoterapia de la A la Z. Ed. Nikon, Cluj-Napoca, 2015.